

**CONSILIUL COORDONATOR
AL AUDIOVIZUALULUI
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**THE COORDINATING
COUNCIL OF AUDIOVISUAL
OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA**

MD-2012, Chișinău, str. V. Pârcălab nr. 46
Tel.: (+373 22) 27-75-51, fax: (+373 22) 27-74-71
e-mail: office@cca.md, <http://www.cca.md>

MD-2012, Chisinau, V. Parcalab str., № 46
Tel.: (+373 22) 27-75-51, fax: (+373 22) 27-74-71
e-mail: office@cca.md, <http://www.cca.md>

DECIZIA nr. 14/85

din 17 mai 2018

Cu privire la examinarea rezultatelor monitorizării posturilor de televiziune „Moldova-1”, „TV8”, „Accent TV”, „ITV”, „NTV Moldova”, „TVC 21”, „Exclusiv TV”, „Jurnal TV”, „Ren Moldova” și „RTR Moldova” la capitolul respectării legislației electorale (Codul electoral nr. 1381 din 21.11.1997, Codul audiovizual nr. 260-XVI din 27.07.2006, Concepția privind reflectarea campaniei electorale la alegerile locale noi ale primarilor în unele localități din data de 20 mai 2018 de către instituțiile audiovizualului din Republica Moldova și Decizia CCA nr. 16/101 din 21.07.2017), pentru perioada 30 aprilie – 09 mai 2018

În cadrul ședinței publice din 17 aprilie 2018, prin Decizia nr. 10/61 (pct. 1), Consiliul Coordonator al Audiovizualului a decis monitorizarea principalelor buletine informative ale posturilor de televiziune „Moldova-1”, „TV8”, „Accent TV”, „ITV”, „NTV Moldova”, „TVC 21”, „Exclusiv TV”, „Jurnal TV”, „Ren Moldova” și „RTR Moldova” la capitolul respectării legislației electorale (Codul electoral nr. 1381 din 21.11.1997, Codul audiovizual nr. 260-XVI din 27.07.2006, Concepția privind reflectarea campaniei electorale la alegerile locale noi ale primarilor în unele localități din data de 20 mai 2018 de către instituțiile audiovizualului din Republica Moldova și Decizia CCA nr. 16/101 din 21.07.2017), pe perioada campaniei electorale.

În conformitate cu prevederile Codului audiovizualului nr. 260-XVI din 27.07.2006, ale Statutului CCA, aprobat prin Hotărârea nr. 433-XVI din 28.12.2006 a Parlamentului Republicii Moldova, ale Codului electoral, ale Concepției privind reflectarea campaniei electorale la alegerile locale noi ale primarilor în unele localități din data de 20 mai 2018 de către instituțiile audiovizualului din Republica Moldova, aprobată prin Decizia CCA nr. 8/47 din 26.03.2018, și ale Deciziei CCA nr. 16/101 din 21.07.2017, reieșind din importanța reflectării echilibrate, echidistante și imparțiale a campaniei electorale de către radiodifuzori, în perioada 30 aprilie – 09 mai 2018 a fost efectuată monitorizarea principalelor buletine informative ale posturile de televiziune: „Moldova-1” („Mesager” – ora de difuzare 19:00); „TV 8” („Știri cu Angela Gonța” – ora de difuzare 19:00); „Accent TV” („Accent info” – ora de difuzare 20:00, în ziua de sâmbătă – ora de difuzare 20:00, în ziua de duminică – ora de difuzare 21:00); „ITV” („Știri” – ora de difuzare 21:30); „NTV Moldova” („Știri” – ora de difuzare 19:00); „TVC 21” („Știri 21” – ora de difuzare 19:30); „Exclusiv TV” („Știri” – ora de difuzare 20:00); „Jurnal TV” („Jurnalul orei 19:00” – ora de difuzare 19:00); „Ren Moldova” („Новости 24 Молдова” – ora de difuzare 19:00) și „RTR Moldova” („БЕСТИ MOLDOVA” – ora de difuzare 20:00).

Rezultatele monitorizării au atestat că în perioada de raport 30 aprilie – 09 mai 2018, posturile de televiziune supuse monitorizării au difuzat în total 299 de materiale, în cadrul cărora au fost reflectați candidații electorali. Astfel, cele mai multe subiecte cu caracter politic și electoral au fost difuzate de postul de televiziune „Accent TV” (56 de subiecte), urmat de „Moldova-1” (44 de subiecte), „RTR Moldova” (42 de subiecte), „NTV Moldova” (39 de subiecte), „Jurnal TV” (34 de subiecte), „TV 8” (30 de subiecte), „TVC 21” (21 de subiecte), „Exclusiv TV” (19 subiecte), „ITV” (14 subiecte) și „Ren Moldova” (0 subiecte).

De asemenea, rezultatele monitorizării au atestat că din volumul total de timp acordat, cel mai mediatizat candidat electoral la funcția de Primar General al mun. Chișinău a fost candidatul independent Silvia Radu – cu 30,7% (1 oră 47 min. 16 sec.), urmată de Ion Ceban – cu 23,9% (1

oră 23 min. 20 sec.). Candidatul PPPDA, Andrei Năstase, a fost reflectat în volum de 15,5% (54 min. 03 sec.), Valeriu Munteanu – de 10,5% (36 min. 30 sec), iar Reghina Apostolova – de 8% (27 min. 48 sec). Constantin Codreanu și Vasile Costiuc au fost prezentați aproximativ cu același volum procentual de 3,4 (11 min. 54 sec) la sută și, respectiv, de 3,3 (11 min. 32 sec) la sută. Alexandra Can a obținut o cotă procentuală de 2,5 (08 min. 33 sec) la sută, iar Victor Strătilă, Alexandr Roșco, Maxim Braila și Mîțu Alexandru au acumulat mai puține de 1%.

Candidații electorali Silvia Radu, Ion Ceban, Andrei Năstase, Valeriu Munteanu, Reghina Apostolova, Constantin Codreanu, Vasile Costiuc, Alexandra Can, Victor Strătilă, Alexandr Roșco și Maxim Braila au fost mediatizați în context pozitiv, neutru și negativ, iar Alexandru Mîțu a fost reflectat în context neutru și negativ.

Din volumul total de timp acordat partidelor politice, PSRM a acumulat cea mai mare cotă a reflectării – 42% (03 ore 43 min. 43 sec.), urmată de ID – cu 20,1% (1 oră 47 min. 16 sec.). PPPDA a obținut o prezență în proporție de 11,2% (59 min. 27 sec.), PL – de 10,1% (53 min. 47 sec.), iar PȘ a fost reflectat în volum de 8,4% (44 min. 48 sec.). PUN a fost mediatizat cu 3 (16 min. 03 sec.) la sută, PPDA – cu 2,2 (11 min. 32 sec.) la sută, iar PNL – cu 1,6 (08 min. 33 sec.) la sută. PPRM, PCNM, PRSM și PVE au obținut mai puțin de 1%.

Partidele politice PSRM, PPPDA, PL, PȘ, PUN, PPDA, PNL, PVE, PCNM și PPRM și ID au fost reflectate în context pozitiv, neutru și negativ. PRSM a fost nuanțat doar în context neutru și negativ.

În perioada de raport, din numărul total al candidaților electorali/reprezentanți ai formațiunilor politice, cota bărbaților a fost de 64,9%, iar cota femeilor – de 35,1%.

I. Moldova-1

Din volumul total de timp acordat candidaților electorali în cadrul principalului buletin informativ al postului public de televiziune „Moldova-1”, candidatul PPPDA, Andrei Năstase, a acumulat cea mai mare pondere procentuală – de 28,8 (09 min. 29 sec.) la sută, urmat de candidatul PSRM, Ion Ceban – cu 21,5 (07 min. 04 sec.) la sută. Valeriu Munteanu a fost mediatizat în proporție de 15,9 (05 min. 15 sec.) la sută, Silvia Radu – de 12,7 (04 min. 10 sec.) la sută, iar Reghina Apostolova – de 10,2 (03 min. 22 sec.) la sută. Alexandra Can a beneficiat de o mediatizare în volum de 6% (01 min. 58 sec.), urmată de Constantin Codreanu și Vasile Costiuc, cu 2,6% (52 sec.) și, respectiv, 2,3% (46 sec.).

Candidații electorali: Andrei Năstase, Ion Ceban, Valeriu Munteanu, Regina Apostolova și Alexandra Can au fost reflectați în context pozitiv, neutru și în context negativ. Silvia Radu a fost mediatizată atât în context pozitiv cât și în context neutru. Constantin Codreanu a obținut o conotație doar pozitivă, iar Vasile Costiuc a fost prezentat doar în context neutru.

Din volumul total de timp acordat partidelor politice, PPPDA a fost mediatizat în proporție de 24,5% (09 min. 40 sec.), urmat de PSRM, cu 23,1% (09 min. 06 sec.). PL a obținut o pondere de 16,4% (06 min. 28 sec.), PȘ – de 12,4% (04 min. 54 sec.), iar ID a fost reflectat în volum de 10,6% (04 min. 10 sec.). PUN a fost prezentat în volum de 6% (02 min. 21 sec.), PNL – de 5% (01 min. 58 sec.), iar PPDA a fost mediatizat în volum de 1,9% (46 sec.).

PPPDA, PSRM, PL, PȘ și PUN au fost nuanțati în context pozitiv, neutru și negativ, iar ID și PNL au fost prezentați atât în context pozitiv, cât și neutru. PPDA a fost mediatizat în context doar neutru.

În perioada de raport, din numărul total al candidaților electorali/reprezentanți ai formațiunilor politice, cota bărbaților a fost de 73%, iar cota femeilor – de 27%.

Urmare a analizei cantitative și calitative s-a atestat că postul public de televiziune „Moldova-1”, în perioada de raport 30 aprilie – 09 mai 2018, nu a comis derogări de la legislația audiovizuală, electorală și de la Decizia CCA nr. 16/101 din 21.07.2017.

II. TV8

Din volumul total de timp acordat candidaților electorali în cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „TV 8”, Ion Ceban a obținut cea mai mare pondere a reflectării, de 21% (06 min. 01 sec.), urmat de Andrei Năstase – cu 17,9% (05 min. 08 sec.), Silvia Radu – cu 16,8% (04 min. 49 sec.), Valeriu Munteanu – cu 16,5% (04 min. 44 sec.), iar Reghina Apostolova – cu 7% (02 min. 01 sec.). Alexandra Can a fost mediatizată cu o pondere de 6,9% (01 min. 59 sec.), urmată de Constantin Codreanu – cu 4,5% (01 min. 18 sec.), Vasile Costiuc – cu 3% (51 sec.) și Victor Strătilă – cu 2,3% (39 sec.). Alexandr Roșco a avut o prezență procentuală de 1,8 (31 sec.) la sută, Alexandru Mîțu – de 1,3 (23 sec.) la sută, iar Maxim Braila – de 0,9 (15 sec.) la sută.

Ion Ceban a fost nuanțat în context pozitiv, neutru și negativ, iar Victor Strătilă, Alexandru Mîțu și Maxim Braila au fost prezentați doar în context neutru. Candidații electorali: Andrei Năstase, Silvia Radu, Valeriu Munteanu, Reghina Apostolova, Alexandra Can, Constantin Codreanu, Vasile Costiuc și Alexandr Roșco au beneficiat de o mediatizare atât pozitivă, cât și neutră.

Din volumul total de timp acordat partidelor politice, PSRM a obținut cea mai mare pondere de reflectare – de 31,8% (12 min. 08 sec.), urmat de PL – cu 15,8% (06 min. 01 sec.), PPPDA – cu 15,2% (05 min. 48 sec.), ID – cu 12,6% (04 min. 49 sec.), iar PȘ a fost mediatizat cu o pondere de 8,9% (03 min. 23 sec.). PNL a obținut 5,2% (01 min. 59 sec.), PUN – 3,6% (01 min. 23 sec.), PPDA – 2,2% (51 sec.), PVE – 1,7% (39 sec.), PCNM – 1,4% (31 sec.), PRSM – 1% (23 sec.), iar PPRM a avut o prezență de 0,7% (15 sec.).

PSRM și PȘ au fost mediatizați în context pozitiv, neutru și negativ, iar PL, PPPDA, ID, PNL, PUN, PPDA și PCNM au fost reflectați în context pozitiv și neutru. Partidele politice: PVE, PRSM și PPRM au fost prezentate doar în context neutru.

În perioada de raport, din numărul total al candidaților electorali/reprezentanți ai formațiunilor politice, cota bărbaților a fost de 68%, iar cota femeilor – de 32%.

Urmare a analizei cantitative și calitative s-a atestat că postul de televiziune „TV8”, în perioada de raport 30 aprilie – 09 mai 2018, a reflectat, prin volumul de timp acordat, în preponderență, Partidul Socialiștilor din Republica Moldova.

Prin urmare, se constată că postul de televiziune „TV8” nu a respectat art. 7 alin. (2): *„Acordând timpi de antenă unui partid sau unei mișcări politice pentru propagarea pozițiilor acestora, radiodifuzorul trebuie să ofere, de asemenea, în cadrul aceluiași gen de programe și la aceeași oră, timpi de antenă altor partide și mișcări politice fără tergiversări neîntemeiate și fără a favoriza un partid anume, indiferent de procentajul reprezentării sale parlamentare”* și alin. (3): *„Pentru încurajarea și facilitarea exprimării pluraliste a curentelor de opinie, radiodifuzorii au obligația de a reflecta campaniile electorale în mod veridic, echilibrat și imparțial”* din Codul audiovizualului.

Totodată au fost atestate:

- Derogări de la pct. 37 din Concepția privind reflectarea campaniei electorale la alegerile locale noi ale primarilor în unele localități din data de 20 mai 2018 de către instituțiile audiovizualului din Republica Moldova, aprobată prin Decizia CCA nr. 8/47 din 26 martie 2018. Astfel, la 07.05.2018 postul de televiziune „TV8” a difuzat un subiect despre sondajul de opinie realizat de către Asociația Sociologilor și Demografilor. La prezentarea acestuia au fost omise: data și intervalul de timp în care s-a desfășurat sondajul, metoda utilizată; marja maximă de eroare; comanditarul sondajului și sursa de finanțare.
- Derogări de la prevederile art. 7 alin. (4) lit. c) din Codul audiovizualului: *„Pentru a asigura în cadrul emisiunilor informative ale radiodifuzorilor respectarea principiilor echilibrului social-politic, echidistanței și obiectivității, aceștia vor plasa fiecare știre astfel încât: în cazul subiectelor ce vizează situații de conflict, să se respecte principiul de informare din mai multe surse”*. Pe data de 03 mai 2018 a fost difuzat un subiect în care se

menționează că unii candidați electorali utilizează resursele administrative și nu declară toate cheltuielile legate de finanțarea campaniei electorale. Aceste concluzii apar în cel de-al doilea raport al Misiunii de Observare „Promo-LEX”. Astfel, observatorii constată că 8 concurenți electorali au evitat să arate integral cheltuielile din primele două săptămâni de campanie electorală. Suma totală a cheltuielilor neraportate a fost estimată la peste 670 de mii de lei. În acest context, sunt puse pe post declarațiile directorului de program „Promo-LEX”, Pavel Postică: *„Partidul Socialiștilor – 443 mii lei; Partidul „Șor” – 186 mii lei, Partidul Democrat – circa 12 mii lei, Partidul Liberal – 13 mii lei, Partidul Platforma Demnitate și Adevăr – circa 7 mii lei, „Partidul Nostru” – 4 mii lei, Partidul Acțiune și Solidaritate – 1138 lei”*. După care, Pavel Postică mai adaugă: *„Cu regret, trebuie să constatăm că, contrar prevederilor legislației, se pare că și Președintele Republicii Moldova se implică în campania de promovare a candidatului Ion Ceban”*. La finele subiectului, reporterul afirmă că, conform legislației în vigoare, o firmă poate transfera în fondul electoral al partidelor, pentru o campanie electorală, cel mult 100 de salarii medii lunare pe economie, adică maximum 615 mii de lei. În respectivul subiect, nu a fost solicitată opinia celor vizați.

Este de specificat că postul de televiziune „TV8”, în perioada de raport 30 aprilie – 09 mai 2018, nu a comis derogări de la Decizia CCA nr. 16/101 din 21.07.2017.

III. Accent TV

Din volumul total de timp acordat candidaților electorali în cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „Accent TV”, cel mai reflectat candidat electoral a fost Ion Ceban – cu 39,6% (12 min. 23 sec.), urmat de Andrei Năstase – cu 18,8% (05 min. 53 sec.). Candidatul PL a beneficiat de o mediatizare în volum de 16,5 (05 min. 09 sec.) la sută, Silvia Radu – de 11,2 (03 min. 31 sec.) la sută, iar Reghina Apostolova – de 7,9 (02 min. 28 sec.) la sută. Constantin Codreanu și Alexandr Roșco au fost mediatizați în proporție de 3,7% (01 min. 09 sec.) și, respectiv, 2,3% (43 sec.).

Andrei Năstase, Valeriu Munteanu și Reghina Apostolova au fost mediatizați în context pozitiv, neutru și negativ, iar Silvia Radu, Constantin Codreanu și Alexandr Roșco au fost reflectați în context pozitiv și neutru. Candidatul PSRM, Ion Ceban, a fost prezentat în context neutru și în preponderență în context pozitiv.

Din volumul de timp acordat partidelor politice, PSRM a obținut cea mai mare cotă procentuală de 71,3 (59 min. 10 sec.) la sută, urmat de PL – cu 10,9 (09 min. 05 sec.) la sută. PPPDA a fost reflectat în volum de 7,1% (05 min. 53 sec.), ID – de 4,2% (03 min. 31 sec.), iar PȘ a fost mediatizat în proporție de 4,2% (03 min. 30 sec.). PUN a fost prezentat în volum de 1,4% (01 min. 09 sec.), iar PCNM în volum – de 0,9% (43 sec.).

PL, PPPDA și PȘ au fost prezentați în context pozitiv, neutru și negativ, iar ID, PUN și PCNM au fost nuanțați atât în context pozitiv, cât și neutru. PSRM a fost reflectat în context neutru și, în preponderență, în context pozitiv.

În perioada de raport, din numărul total al candidaților electorali/reprezentanți ai formațiunilor politice, cota bărbaților a fost de 80,2%, iar cota femeilor – de 19,8%.

Urmare a analizei cantitative și calitative s-a atestat că postul de televiziune „Accent TV”, în perioada de raport 30 aprilie – 09.05.2018, a reflectat, atât prin volumul de timp acordat, cât și prin conotația pozitivă, în preponderență candidatul electoral la funcția de Primar General al mun. Chișinău, Ion Ceban, precum și Partidul Socialiștilor din Republica Moldova.

Prin urmare, se constată că postul de televiziune „Accent TV” nu a respectat art. 7 alin. (2): *„Acordând timpi de antenă unui partid sau unei mișcări politice pentru propagarea pozițiilor acestora, radiodifuzorul trebuie să ofere, de asemenea, în cadrul aceluiași gen de programe și la aceeași oră, timpi de antenă altor partide și mișcări politice fără tergiversări neîntemeiate și fără a favoriza un partid anume, indiferent de procentajul reprezentării sale parlamentare”* și alin. (3):

„Pentru încurajarea și facilitarea exprimării pluraliste a curentelor de opinie, radiodifuzorii au obligația de a reflecta campaniile electorale în mod veridic, echilibrat și imparțial” din Codul audiovizualului.

Totodată au fost atestate:

- Derogări de la pct. 37 din Concepția privind reflectarea campaniei electorale la alegerile locale noi ale primarilor în unele localități din data de 20 mai 2018 de către instituțiile audiovizualului din Republica Moldova, aprobată prin Decizia CCA nr. 8/47 din 26 martie 2018. Astfel, la 07.05.2018, postul de televiziune „Accent TV” a difuzat un subiect despre sondajul de opinie realizat de Asociația Sociologilor și Demografilor. La prezentarea acestuia au fost omise: data, intervalul de timp în care s-a desfășurat sondajul, metoda utilizată, comanditarul sondajului și sursa de finanțare.

Este de specificat că postul de televiziune „Accent TV”, în perioada de raport 30 aprilie – 09 mai 2018, nu a comis derogări de la Decizia CCA nr. 16/101 din 21.07.2017.

Este de menționat că prin Decizia CCA nr. 13/81 din 07.05.2018, postul de televiziune „Accent TV” a fost sancționat cu avertizare publică pentru nerespectarea prevederilor art. 7 alin. (2) din Codul audiovizualului.

IV. ITV

Din volumul total de timp acordat candidaților electorali în cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „ITV”, Ion Ceban a obținut cea mai mare pondere a reflectării, de 22% (08 min. 10 sec.), urmat de Andrei Năstase – cu 17,9% (06 min. 38 sec.), Silvia Radu – cu 14,1% (05 min. 13 sec.), Vasile Costiuc – cu 12,4% (04 min. 37 sec.), iar Valeriu Munteanu – cu 10,3% (03 min. 50 sec.). Reghina Apostolova a fost mediatizată cu o pondere de 6,1% (02 min. 15 sec.), urmată de Victor Strătilă – cu 5,6% (02 min. 05 sec.), Constantin Codreanu – cu 4,7% (01 min. 44 sec.), iar Alexandr Roșco – cu 3,3% (01 min. 13 sec.). Alexandra Can a avut o prezență procentuală de 3,2 (01 min. 12 sec.) la sută, iar Alexandru Mîțu și Maxim Braila au fost mediatizați cu același volum procentual de 0,2 la sută (04 sec.).

Candidatul independent Silvia Radu a fost reflectată în context pozitiv, neutru și negativ, iar Alexandru Mîțu și Maxim Braila au fost mediatizați doar în context neutru. Ceilalți candidați electorali au fost prezentați atât în context pozitiv, cât și neutru.

Din volumul total de timp acordat partidelor politice, PSRM a obținut cea mai mare pondere de reflectare – de 21,5% (08 min. 10 sec.), urmat de PPPDA – cu 17,5% (06 min. 38 sec.), ID – cu 13,8% (05 min. 13 sec.), PL – cu 12,3% (04 min. 41 sec.), iar PPDA a fost mediatizat în proporție de 12,2% (04 min. 37 sec.). PȘ a obținut 5,9% (02 min. 15 sec.), PVE – 5,5% (02 min. 05 sec.), PUN – 4,6% (01 min. 44 sec.), iar PCNM și PNL au avut aceeași pondere de reflectare, de 3,2% (01 min. 13 sec.). Cu același volum procentual a fost mediatizat PRSM și PPRM – de 0,2 (01 min. 12 sec.) la sută.

Partidele politice: PSRM, PPPDA, PL, PPDA, PȘ, PVE, PUN, PCNM și PNL au fost nuanțate în context pozitiv și neutru. ID a fost reflectat în context pozitiv, neutru și negativ, iar PRSM și PPRM au beneficiat de o conotație doar neutră.

În perioada de raport, din numărul total al candidaților electorali/reprezentanți ai formațiunilor politice, cota bărbaților a fost de 77,2%, iar cota femeilor – de 22,8%.

Urmare a analizei cantitative și calitative, în perioada de raport 30 aprilie – 09 mai 2018, au fost atestate:

- Derogări de la prevederile art. 7 alin. (4) lit. c) din Codul audiovizualului: *„Pentru a asigura în cadrul emisiunilor informative ale radiodifuzorilor respectarea principiilor echilibrului social-politic, echidistanței și obiectivității, aceștia vor plasa fiecare știre astfel încât: în cazul subiectelor ce vizează situații de conflict, să se respecte principiul de informare din mai multe surse”*. Astfel, la 30.04.2018 a fost difuzat un subiect despre candidatul Partidului Liberal la funcția de Primar General al municipiului Chișinău, Valeriu Munteanu, care a solicitat ca Silvia Radu să nu fie înregistrată în cursa electorală,

pe motiv că ar fi fraudat procesul de colectare a semnăturilor. Liberalul a înaintat o sesizare în acest sens la Consiliul Electoral de Circumscripție: „*Am solicitat să nu fie înregistrată Silvia Radu, candidatul Partidului Democrat, în baza actelor prezentate în calitate de candidat independent, din motivul colectării semnăturilor cu utilizarea resurselor administrative, constrângerii semnatarilor și încălcarea modului de perfectare a listelor de subscripție*”. Potrivit lui Valeriu Munteanu, listele de subscripție erau din start completate cu datele persoanelor ce activează în structurile publice. Mai mult, acesta afirmă că, practic, toate persoanele au fost impuse să semneze în liste sub amenințarea unor consecințe nefaste în legătură cu exercitarea atribuțiilor. Totodată, V. Munteanu a solicitat neînregistrarea în cursa electorală a candidatului Partidului Societății Progresiste, Andrei Munteanu, din motivul neprezentării întreg setului de acte în modul stabilit. Lipsește poziția celor vizați în subiecte.

Este de specificat că nu au fost atestate derogări de la Decizia CCA nr. 16/101 din 21.07.2017.

Prin scrisoarea f/nr. din 15.05.2018, „MEDIA PRO GROUP” SRL, fondatoarea postului de televiziune „ITV”, a declarat că pentru subiectul difuzat la 30.04.2018, postul a fost sancționat în cadrul ședinței publice din 07 mai 2018.

V. NTV Moldova

Din volumul total de timp acordat candidaților electorali în cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „NTV Moldova”, Ion Ceban a obținut cea mai mare pondere a reflectării – de 50,1% (22 min. 15 sec.), urmat de Silvia Radu – cu 15,7% (06 min. 58 sec.), Andrei Năstase – cu 13,5% (06 min. 01 sec.), Valeriu Munteanu – cu 7,2% (03 min. 11 sec.), iar Reghina Apostolova – cu 4,9% (02 min. 10 sec.). Constantin Codreanu a fost mediatizat într-o pondere de 4,1% (01 min. 48 sec.), urmat de Vasile Costiuc – cu 2,9% (01 min. 17 sec.), Alexandra Can – cu 1,2% (32 sec.), iar Alexandr Roșco – cu 0,5% (13 sec.).

Candidatul PSRM, Ion Ceban, a fost mediatizat în context neutru și, în preponderență, în context pozitiv. Și candidatul PL, Valeriu Munteanu, a fost reflectat în context pozitiv și neutru, iar Vasile Costiuc, Alexandra Can și Alexandr Roșco au fost prezentați doar în context neutru. Silvia Radu, Andrei Năstase, Reghina Apostolova, și Constantin Codreanu au fost nuanțați în context pozitiv, neutru și negativ.

Din volumul total de timp acordat partidelor politice, PSRM a obținut cea mai mare pondere de reflectare – de 72,2% (1 oră 06 min. 20 sec.), urmat de ID – cu 7,6% (06 min. 58 sec.), PPPDA – cu 7,1% (06 min. 31 sec.), PL – cu 4,8% (04 min. 24 sec.), iar PUN a fost mediatizat cu un volum de 3,2% (02 min. 54 sec.). PȘ a obținut 3 (02 min. 46 sec.) la sută, PPDA – 1,4 (01 min. 17 sec.) la sută, PNL – 0,6 (32 sec.) la sută, iar PCNM – 0,2 (13 sec.) la sută.

ID, PPPDA, PL, PUN, și PȘ au fost mediatizați în context pozitiv, neutru și negativ, iar PSRM a fost reflectat în context neutru și, în preponderență, în context pozitiv. PPDA și PCNM au fost prezentați doar în context neutru, iar PNL a beneficiat de o reflectare atât pozitivă, cât și neutră.

În perioada de raport, din numărul total al candidaților electorali/reprezentați ai formațiunilor politice, cota bărbaților a fost cea dominantă – de 80,3%, iar cota femeilor a fost una ne semnificativă, de 19,7%.

Urmare a analizei cantitative și calitative s-a atestat că postul de televiziune „NTV Moldova”, în perioada de raport 30 aprilie – 09 mai 2018, a reflectat, atât prin volumul de timp acordat, cât și prin conotația pozitivă, în preponderență candidatul electoral la funcția de Primar General al mun. Chișinău, Ion Ceban, precum și Partidul Socialiștilor din Republica Moldova.

Prin urmare, se constată că postul de televiziune „NTV Moldova” nu a respectat art. 7 alin. (2): „*Acordând timpi de antenă unui partid sau unei mișcări politice pentru propagarea pozițiilor acestora, radiodifuzorul trebuie să ofere, de asemenea, în cadrul aceluiași gen de programe și la*

aceeași oră, timp de antenă altor partide și mișcări politice fără tergiversări neîntemeiate și fără a favoriza un partid anume, indiferent de procentajul reprezentării sale parlamentare” și alin. (3): „Pentru încurajarea și facilitarea exprimării pluraliste a curentelor de opinie, radiodifuzorii au obligația de a reflecta campaniile electorale în mod veridic, echilibrat și imparțial” din Codul audiovizualului.

Totodată au fost atestate:

- Derogări de la prevederile art. 7 alin. (4) lit. c) din Codul audiovizualului: *„Pentru a asigura în cadrul emisiunilor informative ale radiodifuzorilor respectarea principiilor echilibrului social-politic, echidistanței și obiectivității, aceștia vor plasa fiecare știre astfel încât: în cazul subiectelor ce vizează situații de conflict, să se respecte principiul de informare din mai multe surse”.* Astfel, la 03.05.2018 a fost difuzat un subiect despre activitatea Silviei Radu la Union Fenosa, care a ajuns în vizorul deputaților. Parlamentarul Lilian Carp a făcut un demers în adresa procurorului general, în care solicită informații privind activitatea Silviei Radu la distribuitorul de electricitate. Demersul a fost făcut după ce activistul Sergiu Tofilat a învinuit-o pe Radu de evaziune fiscală și conflict de interese. În replică, Radu a declarat din nou că este vorba de o tentativă de defăimare. Tofilat a făcut public un raport al ANRE, în urma unui control al activității Red Union Fenosa în 2013, când compania era gestionată de Silvia Radu. Documentul arată că firma a admis acțiuni ilegale și a fost implicată în evaziune fiscală de zeci de milioane de lei. Tofilat a mai spus că în baza raportului al ANRE au fost intentate cel puțin două dosare penale, care adună praf prin sertarele procurorilor. Silvia Radu: *„Persoana care a prezentat această informație, manipulând opinia publică, este o persoană frustrată, care nu a reușit să colecteze semnăturile necesare pentru a se înregistra în această campanie electorală”.* Și candidatul comunal PAS și PPPDA la Primăria Chișinău, Andrei Năstase, a acuzat-o pe Silvia Radu că ar veni la Primărie pentru a acapara aceste spații în interes de business. Acuzații la adresa Silviei Radu au fost și din partea candidatului Vasile Costiuc, că aceasta ar fi colectat semnăturile încă pe vremea când era primar interimar, utilizând resursele administrative. Vasile Costiuc: *„Noi considerăm un abuz. Această persoană, și aici vorbim exact și strict de Silvia Radu, în perioada când a colectat semnături, fiind primar interimar, a utilizat resursele administrative, a impus colectări neoficiale de semnături în instituțiile subordonate. În mod normal trebuia să fie degrevată din funcție și să fie în rând cu șanse egale cu toată lumea”.* Lipsește poziția candidatului independent Silvia Radu la acuzațiile aduse de candidatul PPPDA, Andrei Năstase.
- Derogări de la pct. 4 din Decizia CCA nr. 16/101 din 21 iulie 2017, care prevede: *„Radiodifuzorii aflați sub jurisdicția Republicii Moldova, începând cu 01 septembrie 2017, vor transmite zilnic câte un buletin de știri, între orele 17.00 și 23.00, în limbajul mimico-gestual sau prin titrare sincron pentru persoanele cu deficiențe de auz și prin semnal sonor pentru persoanele cu deficiențe de vedere”.* În perioada de raport 30 aprilie – 09 mai 2018, postul de televiziune „NTV Moldova” a difuzat, la 06.05.2018, buletinul informativ „Sinteza săptămânii” (ora de difuzare: 19:00) fără titrare sincron sau interpretare în limbaj mimico-gestual.

Este de menționat că prin Decizia CCA nr. 13/81 din 07.05.2018, postul de televiziune „NTV Moldova” a fost sancționat cu avertizare publică pentru nerespectarea prevederilor art. 7 alin. (2) și alin. (4) lit. c) din Codul audiovizualului.

Prin scrisoarea nr. 15/05-2018NTV din 15.05.2018, PP „Exclusiv Media” SRL, fondatoarea postului de televiziune „NTV Moldova”, a declarat că depune eforturi pentru a respecta interesele tuturor telespectatorilor și abordează în edițiile sale informative cele mai importante și de actualitate evenimente din țară. Totodată, radiodifuzorul susține că au fost reflectate majoritatea evenimentelor publice anunțate oficial de concurenții electorali, în special conferințele de presă. PP „Exclusiv Media” SRL mai afirmă că majoritatea candidaților electorali

nu și-au anunțat din timp evenimentele pe care le organizează și că, în acest caz, au fost nevoiți să se informeze și să informeze telespectatorul despre activitatea și acțiunile candidaților electorali de pe rețelele de socializare. Unul din principalele motive care formează un anumit decalaj în reflectare, susține PP „Exclusiv Media” SRL, este activismul fiecărui candidat în parte. În acest sens, există candidați care, până în prezent, nu au organizat niciun eveniment electoral public și nici pe rețelele de socializare nu sunt informații de acest gen.

VI. TVC 21

Din volumul total de timp acordat candidaților electorali în cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „TVC 21”, candidatul PL, Valeriu Munteanu, a fost reflectat în volum de 28,1% (03 min. 34 sec.), urmat de Silvia Radu și Ion Ceban, cu 26,1% (03 min. 19 sec.) și, respectiv, 22,4% (02 min. 51 sec.). Andrei Năstase a obținut o pondere de 15,7% (02 min. 00 sec.), Reghina Apostolova – de 4,1% (31 sec.), iar Constantin Codreanu a fost prezentat în volum de 1,2% (09 sec.). Mai puțin de 1% (03 sec.) au acumulat: Vasile Costiuc, Alexandr Roșco, Alexandru Mîțu, Victor Strătilă, Maxim Braila și Alexandra Can.

Silvia Radu și Ion Ceban au fost prezentați în context pozitiv, neutru și negativ, iar Valeriu Munteanu a fost nuanțat în context pozitiv și neutru. Andrei Năstase, Reghina Apostolova și Constantin Codreanu au fost mediatizați în context neutru și negativ, iar Vasile Costiuc, Alexandr Roșco, Alexandru Mîțu, Victor Strătilă, Maxim Braila și Alexandra Can au fost reflectați doar în context negativ.

Din volumul de timp acordat partidelor politice, PL a beneficiat de cea mai mare pondere de reflectare, de 33% (05 min. 43 sec.), urmat de PSRM și ID, cu 19,3% (03 min. 21 sec.) și, respectiv, 19,1% (03 min. 19 sec.). PPPDA a obținut o prezență de 11,5 (02 min. 00 sec.) la sută, PUN – de 9,2 (01 min. 36 sec.) la sută, iar PȘ – de 6,1 (01 min. 03 sec.) la sută. PCNM, PPDA, PVE, PSRM, PPRM și PNL au acumulat mai puțin de 1% (03 sec.).

PL, PSRM și ID au fost mediatizați în context pozitiv, neutru și negativ, iar PPPDA, PUN și PȘ au fost reflectați în context neutru și negativ. În context doar negativ au fost prezentați: PPDA, PCNM, PVE, PRSM, PPRM și PNL.

În perioada de raport, din numărul total al candidaților electorali/reprezentanți ai formațiunilor politice, cota bărbaților a fost de 69,5%, iar cota femeilor – de 30,5%.

Urmare a analizei cantitative și calitative, în perioada de raport 30 aprilie – 09 mai 2018, au fost atestate:

- Derogări de la punctul 37 din Concepția privind reflectarea campaniei electorale la alegerile locale noi ale primarilor în unele localități din data de 20 mai 2018 de către instituțiile audiovizualului din Republica Moldova, aprobată prin Decizia CCA nr. 8/47 din 26 martie 2018. Astfel, la 07.05.2018, postul de televiziune „TVC 21” a difuzat un subiect despre sondajul de opinie realizat de Asociația Sociologilor și Demografilor. La prezentarea acestuia au fost omise: data și intervalul de timp în care s-a desfășurat sondajul, metoda utilizată, comanditarul sondajului și sursa de finanțare.

Este de specificat că postul de televiziune „TVC 21”, în perioada de raport 30 aprilie – 09 mai 2018, nu a comis derogări de la Decizia CCA nr. 16/101 din 21.07.2017.

VII. Exclusiv TV

Din volumul total de timp acordat candidaților electorali în cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „Exclusiv TV”, Ion Ceban a obținut cea mai mare pondere a reflectării, de 69,6% (10 min. 12 sec.), urmat de Andrei Năstase – cu 12,1% (01 min. 46 sec.), Constantin Codreanu – cu 6,3% (55 sec.), Valeriu Munteanu – cu 5,2% (46 sec.) și Silvia Radu – cu 4,9% (43 sec.). Vasile Costiuc a avut o pondere de 1,1% (10 sec.), iar Reghina Apostolova – de 0,8% (07 sec.).

Candidatul PSRM, Ion Ceban, a fost reflectat în context neutru și, în preponderență, în context pozitiv. Constantin Codreanu a fost mediatizat în context pozitiv, neutru și negativ, iar Vasile Costiuc și Reghina Aposolova au fost prezentați doar în context neutru. Andrei Năstase a fost nuanțat în context pozitiv și neutru, iar Silvia Radu a obținut o prezență neutră și negativă.

Din volumul total de timp acordat partidelor politice, PSRM a obținut cea mai mare pondere de reflectare, de 87,1% (30 min. 01 sec.), urmat de PPPDA – cu 5,1% (01 min. 46 sec.), PUN – cu 2,7% (55 sec.), PL – cu 2,2% (46 sec.). ID a fost mediatizat în volum de 2,1 (43 sec.) la sută, PPDA – de 0,5 (10 sec.) la sută, iar PȘ – de 0,3 (07 sec.) la sută.

PUN a fost reflectat în context pozitiv, neutru și negativ, iar PSRM a fost mediatizat în context neutru și, în preponderență, în context pozitiv. PPPDA, PL au fost nuanțate în context pozitiv și neutru, iar ID a fost prezentat în context neutru și negativ. În context doar neutru au fost prezentați PPDA, și PCNM.

În perioada de raport, din numărul total al candidaților electorali/reprezentanți ai formațiunilor politice, cota bărbaților a fost cea dominantă – de 82,2%, iar cota femeilor a fost una nesemnificativă, de 17,8%.

Urmare a analizei cantitative și calitative s-a atestat că postul de televiziune „Exclusiv TV”, în perioada de raport 30 aprilie – 09 mai 2018, a reflectat, atât prin volumul de timp acordat, cât și prin conotația pozitivă, în preponderență candidatul electoral la funcția de Primar General al mun. Chișinău, Ion Ceban, precum și Partidul Socialiștilor din Republica Moldova.

Prin urmare, se constată că postul de televiziune „Exclusiv TV” nu a respectat art. 7 alin. (2): „Acordând timpi de antenă unui partid sau unei mișcări politice pentru propagarea pozițiilor acestora, radiodifuzorul trebuie să ofere, de asemenea, în cadrul aceluiași gen de programe și la aceeași oră, timpi de antenă altor partide și mișcări politice fără tergiversări neîntemeiate și fără a favoriza un partid anume, indiferent de procentajul reprezentării sale parlamentare” și alin. (3): „Pentru încurajarea și facilitarea exprimării pluraliste a curentelor de opinie, radiodifuzorii au obligația de a reflecta campaniile electorale în mod veridic, echilibrat și imparțial” din Codul audiovizualului.

Este de specificat că nu au fost atestate derogări de la Decizia CCA nr. 16/101 din 21.07.2017.

Prin Decizia CCA nr. 13/81 din 07.05.2018, postul de televiziune „Exclusiv TV” a fost sancționat cu avertizare publică pentru nerespectarea prevederilor art. 7 alin. (2) și alin. (4) lit. c) din Codul audiovizualului.

Prin scrisoarea nr. 15/05-2018EXTV din 15.05.2018, PP „Exclusiv Media” SRL, fondatoarea postului de televiziune „Exclusiv TV”, a declarat că depune eforturi pentru a respecta interesele tuturor telespectatorilor și abordează în edițiile sale informative cele mai importante și de actualitate evenimente din țară. Totodată, radiodifuzorul susține că au fost reflectate majoritatea evenimentelor publice anunțate oficial de concurenții electorali, în special conferințele de presă. PP „Exclusiv Media” SRL mai afirmă că majoritatea candidaților electorali nu și-au anunțat din timp evenimentele pe care le organizează și că, în acest caz, au fost nevoiți să se informeze și să informeze telespectatorul despre activitatea și acțiunile candidaților electorali de pe rețelele de socializare. Unul din principalele motive care formează un anumit decalaj în reflectare, susține PP „Exclusiv Media” SRL, este activismul fiecărui candidat în parte. În acest sens, există candidați care, până în prezent, nu au organizat niciun eveniment electoral public și nici pe rețelele de socializare nu sunt informații de acest gen.

VIII. Jurnal TV

Din volumul total de timp acordat candidaților electorali în cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „Jurnal TV”, candidatul independent Silvia Radu a beneficiat de cea mai mare pondere procentuală de 78,9 (01 oră 13 min. 27 sec.) la sută, urmată de candidatul PPPDA, Andrei Năstase, cu 10,2 (09 min. 32 sec.) la sută. Ion Ceban și Valeriu Munteanu au

obținut aproximativ același volum de timp, de 3,4% (03 min. 12 sec.) și, respectiv, 3,3% (03 min. 03 sec.). Vasile Costiuc a avut o prezență de 1% (56 sec.), iar Constantin Codreanu, Reghina Apostolova, Alexandra Can, Victor Strătilă și Alexandr Roșco au fost reflectați mai puțin de 1% (49 sec.).

Candidatul independent Silvia Radu a fost reflectat în context pozitiv, neutru și negativ, iar Andrei Năstase, Ion Ceban, Valeriu Munteanu, Vasile Costiuc, Constantin Codreanu, Reghina Apostolova, Alexandra Can, Victor Strătilă și Alexandr Roșco au fost mediatizați atât în context pozitiv, cât și neutru.

Din volumul total de timp acordat partidelor politice, ID a avut parte de cea mai mare cotă procentuală, de 67,4 (01 oră 13 min. 27 sec.) la sută, urmat de PPPDA – cu 11,4 (12 min. 27 sec.) la sută. PSRM a beneficiat de o reflectare în proporție de 8,8% (09 min. 33 sec.), PL – de 7,8% (08 min. 32 sec.), iar PȘ – de 1,7% (01 min. 54 sec.). Mai puțin de 1% (56 sec.) au fost mediatizate partidele politice: PUN, PPDA, PNL, PVE și PCNM.

ID, PSRM, PL, PȘ și PUN au fost mediatizați în context pozitiv, neutru și negativ, iar PPPDA, PPDA, PNL, PVE, și PCNM au fost reflectați în context pozitiv și neutru.

În perioada de raport, din numărul total al candidaților electorali/reprezentanți ai formațiunilor politice, cota femeilor a fost de 73%, iar cota bărbaților – de 27%.

Urmare a analizei cantitative și calitative s-a atestat că postul de televiziune „Jurnal TV”, în perioada de raport 30 aprilie – 09 mai 2018, a reflectat, atât prin volumul de timp acordat, cât și prin conotația negativă, candidatul electoral la funcția de Primar General al mun. Chișinău, Silvia Radu.

Prin urmare, se constată că postul de televiziune „Jurnal TV” nu a respectat art. 7 alin. (2): *„Acordând timpi de antenă unui partid sau unei mișcări politice pentru propagarea pozițiilor acestora, radiodifuzorul trebuie să ofere, de asemenea, în cadrul aceluiași gen de programe și la aceeași oră, timpi de antenă altor partide și mișcări politice fără tergiversări neîntemeiate și fără a favoriza un partid anume, indiferent de procentajul reprezentării sale parlamentare”* și alin. (3): *„Pentru încurajarea și facilitarea exprimării pluraliste a curentelor de opinie, radiodifuzorii au obligația de a reflecta campaniile electorale în mod veridic, echilibrat și imparțial”* din Codul audiovizualului.

Totodată, au fost atestate:

- Derogări de la pct. 4 din Decizia CCA nr. 16/101 din 21 iulie 2017, care prevede: *Radiodifuzorii aflați sub jurisdicția Republicii Moldova, începând cu 01 septembrie 2017, vor transmite zilnic câte un buletin de știri, între orele 17.00 și 23.00, în limbajul mimico-gestual sau prin titrare sincron pentru persoanele cu deficiențe de auz și prin semnal sonor pentru persoanele cu deficiențe de vedere.* În perioada de raport 30 aprilie – 09 mai 2018, postul de televiziune „Jurnal TV” a difuzat, la 05.05.2018, buletinul informativ „Jurnalul săptămânii” (ora de difuzare 17:00 și 23:00, în reluare la 06.05.2018 – ora 18:00) fără titrare sincron sau interpretare în limbaj mimico-gestual.
- Derogări de la prevederile art. 7 alin. (4) lit. c) din Codul audiovizualului: *„Pentru a asigura în cadrul emisiunilor informative ale radiodifuzorilor respectarea principiilor echilibrului social-politic, echidistanței și obiectivității, aceștia vor plasa fiecare știre astfel încât: în cazul subiectelor ce vizează situații de conflict, să se respecte principiul de informare din mai multe surse”.* La 03.05.2018, a fost difuzat subiectul despre: *Consiliul Coordonator al Audiovizualului încearcă să îngrădească libertatea cuvântului.* Instituția acuză „Jurnal TV” că nu a asigurat timpul de antenă egal pentru concurenții electorali, iar unul dintre aceștia a fost prezentat într-o postură negativă. Mai exact, este vorba despre un raport efectuat de către experții de la Autoritatea de reglementare în privința furnizorului de energie electrică „Gas Natural Fenosa”. În replică, juristul postului de televiziune „Jurnal TV”, Dumitru Pavel, a declarat că membrii CCA nu au niciun motiv să caute carențe în activitatea „Jurnal TV”: *„CCA ignoră art. 34 din Constituția Republicii Moldova „Dreptul la informație”. CCA, prin ceea ce face, de fapt, instituie o modalitate de cenzurare a postului nostru de televiziune și ne impune ca în perioada electorală să nu*

difuzăm informații critice de dezvăluiri, de delapidări de fonduri sau comiterea de ilegalități din partea concurenților electorali sau persoane care devin între timp concurenți electorali, ceea ce constituie o atentare directă, dar inadmisibilă asupra libertății de exprimare și asupra dreptului publicului de a fi informat". Lipsește poziția Consiliului Coordonator al Audiovizualului.

Prin Decizia CCA nr. 13/81 din 07.05.2018, postul de televiziune „Jurnal TV” a fost sancționat cu avertizare publică pentru nerespectarea prevederilor art. 7 alin. (2) din Codul audiovizualului.

Prin scrisoarea nr. 128-TV/18-E din 17.05.2018, ÎCS „REFORMA ART” SRL, fondatoarea postului de televiziune „Jurnal TV”, a declarat că în opinia lor, CCA a făcut exces de zel în a identifica cât mai multe abateri pentru a-i pedepsi pentru critica motivată. Astfel, ÎCS „REFORMA ART” SRL afirmă că subiectele ce o privesc pe Silvia Radu rezultă din informațiile dezvăluite de presă și țin de activitatea anterioară. ÎCS „REFORMA ART” SRL, fondatoarea postului de televiziune „Jurnal TV”, mai susține că art. 7 alin. (2) din Codul audiovizualului nu este aplicabil buletinelor de știri, deoarece el se referă la „*acordarea timpilor de antenă concurenților electorali pentru agitație electorală*”, *ceea ce presupune doar dezbateri electorale și publicitate electorală, la care concurenții trebuie să aibă acces egal*". De asemenea, ÎCS „REFORMA ART” SRL consideră că niciun post de televiziune nu va putea difuza egal informații în știri despre concurenții electorali, deoarece ține exclusiv de concurentul electoral și de activitatea lui.

Cu referire la derogarea atestată de CCA de la pct. 4 din Decizia CCA nr. 16/101 din 21 iulie 2017, ÎCS „REFORMA ART” SRL susține că la 5 și 6 mai 2018, Jurnal TV nu a difuzat buletine informative, ci emisiunea „Jurnalul săptămânii”, ceea ce presupune că nu au buletin informativ. Astfel, postul de televiziune „Jurnal TV” susține că nu au nici obligația de a le titra sau de a le difuza în limbaj mimico-gestual.

Cu privire la derogarea atestată de CCA de la prevederile art. 7 alin. (4) lit. c) din Codul audiovizualului, ÎCS „REFORMA ART” SRL consideră afirmațiile nefondate și menționează că subiectul a fost realizat ca reacție la recepționarea raportului de monitorizare emis de CCA. Conținutul lui a reprodus inițial poziția CCA și constatările (de acuzare) aduse postului de televiziune „Jurnal TV”, iar ulterior replica lor la acuzații.

În contextul celor invocate de ÎCS „REFORMA ART” SRL, fondatoarea postului de televiziune „Jurnal TV”, specificăm că postul de televiziune „Jurnal TV” nu poate susține prin definiție că activitatea anterioară și alte subiecte ce țin de persoana Silviei Radu nu au nicio relevanță asupra calității ei de concurent electoral, fiindcă situațiile invocate reprezintă, în egală măsură, una și aceeași persoană, or, aceasta rămâne a fi aceeași persoană atât în campania electorală, cât și în afara ei.

Mesajele ce țin de persoana concurentului electoral urmează a fi luate în considerare indiferent de platforma lor de reflectare în cadrul întregului serviciu de programele difuzat în perioada campaniei electorale.

Subsecvent, ținem să amintim că art. 7 alin. (2) din Codul audiovizualului nu include sub noțiunea de program doar dezbaterile electorale și publicitatea electorală, având în vedere noțiunea din art. 2 lit. g) din Codul audiovizualului („*serviciu de programe – ansamblu al programelor sau emisiunilor de radio și televiziune, furnizate de un radiodifuzor*”).

Este de menționat că anume editorii sau jurnaliștii sunt cei care aleg atât segmentele de timp directe, cât și indirecte de reflectare a unui sau altui candidat electoral, și nu viceversa.

„Jurnalul săptămânii”, conform grilei de emisie săptămânale prezentate la CCA, este calificat ca program informativ sau analitic. Respectiv, „Jurnalul săptămânii” este constituit din subiecte și reportaje difuzate de ÎCS „REFORMA ART” SRL în zilele de luni până vineri în cadrul buletinului informativ „Jurnalul orei 19:00” – ora de difuzare 19:00.

Art. 7 alin. 4 lit. c) din Codul audiovizualului stipulează expres ca în cazul subiectelor ce vizează situații de conflict, radiodifuzorii sunt obligați să respecte principiul de informare din mai multe surse. Totodată, art. 16 din Cod vizează procedura și condițiile în care se oferă dreptul la replică.

IX. Ren Moldova

În perioada de raport 30 aprilie – 09 mai 2018, postul de televiziune „Ren Moldova” nu a difuzat, în cadrul buletinelor de știri, subiecte cu tentă electorală sau politică. Totodată, au fost atestate:

- Derogări de la pct. 4 din Decizia CCA nr. 16/101 din 21 iulie 2017, care prevede: *Radiodifuzorii aflați sub jurisdicția Republicii Moldova, începând cu 01 septembrie 2017, vor transmite zilnic câte un buletin de știri, între orele 17.00 și 23.00, în limbajul mimico-gestual sau prin titrare sincron pentru persoanele cu deficiențe de auz și prin semnal sonor pentru persoanele cu deficiențe de vedere.* Astfel, în perioada de raport 30 aprilie – 09 mai 2018, postul de televiziune „Ren Moldova” a difuzat, la 02.05.2018, 03.05.2018, 04.05.2018, 06.05.2018, 07.05.2018, 08.05.2018, buletinul informativ „Новости без политики” (ora de difuzare: 19:00) fără titrare sincron sau interpretare în limbaj mimico-gestual. Este de specificat că 03.05.2018 (ora de difuzare: 16:16:44), 04.05.2018 (ora de difuzare: 16:15:02), 05.05.2018 (05:35:07), 08.05.2018 (ora de difuzare: 21:45:29) și 09.05.2018 (05:36:08) buletinul informativ conținea, în colțul drept al ecranului, un pătrat de dimensiuni mici, în interiorul căruia gesticulează o figură de om.

X. RTR Moldova

Din volumul total de timp acordat candidaților electorali în cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „RTR Moldova”, candidata PȘ, Reghina Apostolova, a beneficiat de cea mai mare cotă procentuală – de 26,2 (14 min. 06 sec.) la sută, urmată de Ion Ceban – cu 20,6 (11 min. 04 sec.) la sută. Candidatul PPPDA, Andrei Năstase, a fost mediatizat cu 14% (07 min. 31 sec.), Valeriu Munteanu – cu 13% (06 min. 58 sec.), iar candidatul independent Silvia Radu – cu 9,2% (04 min. 57 sec.). Constantin Codreanu a obținut o prezență procentuală de 5,9 (03 min. 10 sec.) la sută, Vasile Costiuc – de 5,3 (02 min. 52 sec.) la sută, Alexandra Can – de 4,3 (02 min. 20 sec.) la sută, iar Maxim Braila a fost contabilizat cu 1,5 (48 sec.) la sută.

Reghina Apostolova și Ion Ceban au fost reflectați în context pozitiv, neutru și negativ, iar Andrei Năstase, Valeriu Munteanu, Silvia Radu, Constantin Codreanu, Vasile Costiuc, Alexandra Can și Maxim Braila au fost mediatizați în context pozitiv și neutru.

Din volumul total de timp acordat partidelor politice, PSRM a fost reflectat în volum de 31,3% (25 min. 27 sec.), urmat de PȘ – cu 30,7% (24 min. 56 sec.). Aproximativ cu același volum procentual s-au evidențiat PPDA și PL, care au acumulat 10,6 la sută (08 min. 39 sec.) și, respectiv, 10 la sută (08 min. 07 sec.). ID a fost reflectat în volum de 6,1% (04 min. 57 sec.), PUN – de 3,9% (03 min. 10 sec.), PPDA – de 3,5% (02 min. 52 sec.), iar PNL și PPRM au fost mediatizate în proporție de 2,9% (02 min. 20 sec.) și, respectiv, 1% (48 sec.).

PSRM a fost mediatizat în context pozitiv, neutru și negativ, iar PȘ a fost reflectat în context neutru, negativ și, preponderent, în context pozitiv. Partidele politice: PPPDA, PL, PUN, PPDA, PNL, PPRM și ID au fost prezentați atât în context pozitiv, cât și neutru.

În perioada de raport, din numărul total al candidaților electorali/reprezentanți ai formațiunilor politice, cota bărbaților a fost de 67,1%, iar cota femeilor – de 32,9%.

Urmare a analizei cantitative și calitative s-a atestat că postul de televiziune „RTR Moldova”, în perioada de raport 30 aprilie – 09 mai 2018, a reflectat preponderent, prin conotație pozitivă, Partidul Politic „ȘOR”.

Prin urmare, se constată că postul de televiziune „RTR Moldova” nu a respectat art. 7 alin. (2): „Acordând timpi de antenă unui partid sau unei mișcări politice pentru propagarea pozițiilor

acestora, radiodifuzorul trebuie să ofere, de asemenea, în cadrul aceluiași gen de programe și la aceeași oră, timp de antenă altor partide și mișcări politice fără tergiversări neîntemeiate și fără a favoriza un partid anume, indiferent de procentajul reprezentării sale parlamentare” și alin. (3): „Pentru încurajarea și facilitarea exprimării pluraliste a curentelor de opinie, radiodifuzorii au obligația de a reflecta campaniile electorale în mod veridic, echilibrat și imparțial” din Codul audiovizualului.

În perioada de raport 30 aprilie – 09 mai 2018, postul de televiziune „RTR Moldova” nu a comis derogări de la Decizia CCA nr. 16/101 din 21.07.2017.

Este de specificat că posturile supuse monitorizării au reflectat și subiecte electorale/politice în cadrul cărora au fost prezentați candidați electorali pentru funcția de primar al mun. Bălți. Astfel, postul de televiziune „NTV Moldova” a prezentat 5 subiecte, „TV8” – 4 subiecte, „Jurnal TV” și „Accent TV” au prezentat câte 3 subiecte fiecare, „Exclusiv TV” – 2 subiecte, „Moldova-1”, „TVC 21” și „RTR Moldova” – câte 1 subiect fiecare.

Prezent la ședință, reprezentantul „Accent TV”, Stanislav Vijga, a declarat că în perioada electorală trebuie de luat în considerare faptul că partidele politice care au înaintat candidații săi electorali, de asemenea, organizează evenimente și, respectiv, din punctul său de vedere, astfel de subiecte nu fac parte din categoria subiectelor cu caracter electoral. Totodată, dl Vijga a mai specificat că activitatea PSRM nu poate fi comparată cu activitatea unor partide mai mici, a cărui activitate este mult mai extinsă, deci și evenimente care trebuie reflectate sunt mai multe.

În cadrul dezbaterilor publice, membrii CCA au menționat că datele raportului atestă că doar postul public televiziune „Moldova-1” a dat dovadă de un comportament echilibrat, oferind acces majorității concurenților electorali în buletinele de știri. Celelalte posturi TV au avut un comportament mai puțin echilibrat, favorizând unii concurenți electorali, în raport cu anumiți candidați la alegerile locale noi din 20 mai 2018.

Membrii CCA, Olga Barbălată și Olga Guțuțui, au declarat că este regretabil faptul că unele posturi de televiziune sfidează prevederile legale și normative privind reflectarea în mod echitabil, proporțional și echidistant a campaniei electorale, transformându-se uneori în portavoce a unui concurent electoral.

Tot în cadrul ședinței, membrul CCA, Cristina Duca, a specificat că este un abuz și o încălcare foarte gravă nerespectarea exigențelor Codului audiovizualului cu privire la lipsa buletinelor de știri în limbaj mimico-gestual sau titrare sincron, atenționând posturile de televiziune „ITV” și „Jurnal TV” să-și revadă grila de emisie pentru a oferi acces la informație persoanelor cu deficiențe de auz și văz. O altă problemă abordată au fost subiectele la categoria gender, rezultatele monitorizării au atestat că subiecții care predomină la această categorie sunt bărbații. În acest context, membrul CCA a menționat posturile de televiziune „Exclusiv TV”, „NTV Moldova” și „Accent TV”, care acordă mai puțin de 20% candidatelor de gen feminin, concomitent, apreciind activitatea posturilor de televiziune „Moldova 1”, „TV 8”, „TVC 21”, „Jurnal TV” și „RTR Moldova”, care, în buletinele de știri, au mediatizat femeile cu peste 30 la sută.

Președintele CCA, Dragoș Vicol, a reiterat că subiectul persoanelor cu deficiențe de auz este, într-adevăr, unul foarte important, iar grija unor posturi de televiziune de a reflecta ceea ce se întâmplă pe eșichierul nostru politic, mai ales în timpul campaniilor electorale, îi face să uite că o pătură importantă din societatea noastră nu are acces la informație, iar acest lucru nu poate fi nicidecum tolerat.

Membrul CCA, Olga Guțuțui, a declarat că nu va vota pentru sancționarea posturilor care au admis derogări de la legislația audiovizuală în vigoare, dat fiind faptul că și alte posturi de televiziune, pe perioada campaniei electorale, au un comportament similar, dar nu au fost monitorizate de CCA, deoarece oficial au anunțat că nu vor reflecta alegerile locale noi din 20 mai 2018.

În temeiul Codului audiovizualului nr. 260-XVI din 27.07.2006, ale Statutului CCA, aprobat prin Hotărârea nr. 433-XVI din 28.12.2006 a Parlamentului Republicii Moldova, ale Codului electoral, ale Concepției privind reflectarea campaniei electorale la alegerile locale noi ale primarilor în unele localități din data de 20 mai 2018 de către instituțiile audiovizualului din Republica Moldova, aprobată prin Decizia CCA nr. 8/47 din 26.03.2018, și ale Deciziei CCA nr. 16/101 din 21.07.2017, **Consiliul Coordonator al Audiovizualului**

DECIDE:

1. A aproba Raportul cu privire la monitorizarea principalelor buletine informative ale posturilor de televiziune „Moldova-1”, „TV8”, „Accent TV”, „ITV”, „NTV Moldova”, „TVC 21”, „Exclusiv TV”, „Jurnal TV”, „Ren Moldova” și „RTR Moldova” la capitolul respectării legislației electorale (Codul electoral nr. 1381 din 21.11.1997, Codul audiovizual nr. 260-XVI din 27.07.2006, Concepția privind reflectarea campaniei electorale la alegerile locale noi ale primarilor în unele localități din data de 20 mai 2018 de către instituțiile audiovizualului din Republica Moldova și Decizia CCA nr. 16/101 din 21.07.2017), pe perioada 30 aprilie – 09 mai 2018 (PRO – 8 (UNANIM) – D. VICOL, O. BARBĂLATĂ, T. BURAGA, V. COJOCARU, Iu. COLESNIC, A. COZMA, C. DUCA și O. GUȚUȚUI).

2. A sancționa cu avertizare publică AO „Media Alternativă”, fondatoarea postului de televiziune „TV8”, pentru nerespectarea prevederilor art. 7 alin. (2) și (3) și alin. (4) lit. c) din Codul audiovizualului, potrivit cărora radiodifuzorii sunt obligați să respecte principiul echilibrului și pluralismul politico-social, echidistanței și obiectivității, care prevede ca, în cazul subiectelor ce vizează situații de conflict, să se respecte principiul de informare din mai multe surse (Licența de emisie seria AC nr. 000755 din 03.12.10), în conformitate cu dispoziția art. 38 alin. (2) lit. a) din Codul audiovizualului (PRO – 7 – D. VICOL, O. BARBĂLATĂ, T. BURAGA, V. COJOCARU, Iu. COLESNIC, A. COZMA și C. DUCA; CONTRA – (1) – O. GUȚUȚUI).

3. A sancționa cu amendă în mărime de 5000 de lei „TELESISTEM TV” SRL, fondatoarea postului de televiziune „Accent TV”, pentru nerespectarea prevederilor art. 7 alin. (2) și (3) din Codul audiovizualului, potrivit cărora radiodifuzorii sunt obligați să respecte principiul echilibrului și pluralismul politico-social (Licența de emisie seria AC nr. 000757 din 23.12.16), în conformitate cu dispoziția art. 38 alin. (3) lit. i) din Codul audiovizualului (PRO – 7 – D. VICOL, O. BARBĂLATĂ, T. BURAGA, V. COJOCARU, Iu. COLESNIC, A. COZMA și C. DUCA; CONTRA – (1) – O. GUȚUȚUI).

4. A sancționa cu amendă în mărime de 5000 de lei PP „Exclusiv Media” SRL, fondatoarea postului de televiziune „NTV Moldova”, pentru nerespectarea prevederilor art. 7 alin. (2) și (3) și alin. (4) lit. c) din Codul audiovizualului, potrivit cărora radiodifuzorii sunt obligați să respecte principiul echilibrului și pluralismul politico-social, echidistanței și obiectivității, care prevede ca, în cazul subiectelor ce vizează situații de conflict, să se respecte principiul de informare din mai multe surse (Licența de emisie seria AC nr. 000094 din 08.12.15), în conformitate cu dispoziția art. 38 alin. (3) lit. i) din Codul audiovizualului (PRO – 7 – D. VICOL, O. BARBĂLATĂ, T. BURAGA, V. COJOCARU, Iu. COLESNIC, A. COZMA și C. DUCA; CONTRA – (1) – O. GUȚUȚUI).

4.1. A sancționa cu amendă în mărime de 5000 de lei PP „Exclusiv Media” SRL, fondatoarea postului de televiziune „NTV Moldova”, pentru încălcarea prevederilor pct. 3.1 lit. b) din Condițiile la Licența seria AC nr. 000094 din 08.12.15 – nerespectarea pct. 4 din Decizia CCA nr. 16/101 din 21 iulie 2017, în conformitate cu prevederile art. 38 alin. (3) lit. f) din Codul audiovizualului (PRO – 7 – D. VICOL, O. BARBĂLATĂ, T. BURAGA, V. COJOCARU, Iu. COLESNIC, A. COZMA și C. DUCA; CONTRA – (1) – O. GUȚUȚUI).

5. A sancționa cu amendă în mărime de 5000 de lei PP „Exclusiv Media” SRL, fondatoarea postului de televiziune „Exclusiv TV”, pentru nerespectarea prevederilor art. 7 alin. (2) și (3) din Codul audiovizualului, potrivit cărora radiodifuzorii sunt obligați să respecte principiul

echilibrului și pluralismul politico-social (Licența de emisie seria AC nr. 000723 din 30.12.16), în conformitate cu dispoziția art. 38 alin. (3) lit. i) din Codul audiovizualului (PRO – 7 – D. VICOL, O. BARBĂLATĂ, T. BURAGA, V. COJOCARU, Iu. COLESNIC, A. COZMA și C. DUCA; CONTRA – (1) – O. GUȚUȚUI).

6. A sancționa cu amendă în mărime de 5000 de lei ÎCS „REFORMA ART” SRL, fondatoarea postului de televiziune „Jurnal TV”, pentru nerespectarea prevederilor art. 7 alin. (2) și (3) și alin. (4) lit. c) din Codul audiovizualului, potrivit cărora radiodifuzorii sunt obligați să respecte principiul echilibrului și pluralismul politico-social, echidistanței și obiectivității, care prevede ca, în cazul subiectelor ce vizează situații de conflict, să se respecte principiul de informare din mai multe surse (Licența de emisie seria AC nr. 000747 din 03.07.09), în conformitate cu dispoziția art. 38 alin. (3) lit. i) din Codul audiovizualului (PRO – 7 – D. VICOL, O. BARBĂLATĂ, T. BURAGA, V. COJOCARU, Iu. COLESNIC, A. COZMA și C. DUCA; CONTRA – (1) – O. GUȚUȚUI).

6.1. A sancționa cu amendă în mărime de 5000 de lei ÎCS „REFORMA ART” SRL, fondatoarea postului de televiziune „Jurnal TV”, pentru încălcarea prevederilor pct. 3.1 lit. b) din Condițiile la Licența seria AC nr. 000747 din 03.07.09 – nerespectarea pct. 4 din Decizia CCA nr. 16/101 din 21 iulie 2017, în conformitate cu prevederile art. 38 alin. (3) lit. f) din Codul audiovizualului (PRO – 7 – D. VICOL, O. BARBĂLATĂ, T. BURAGA, V. COJOCARU, Iu. COLESNIC, A. COZMA și C. DUCA; CONTRA – (1) – O. GUȚUȚUI).

7. A sancționa cu amendă în mărime de 7500 de lei „TELEPROIECT” SRL, fondatoarea postului de televiziune „Ren Moldova”, pentru încălcarea prevederilor pct. 3.1 lit. b) din Condițiile la Licența seria AC nr. 000006 din 07.12.12 – nerespectarea pct. 4 din Decizia CCA nr. 16/101 din 21 iulie 2017, în conformitate cu prevederile art. 38 alin. (3) lit. f) din Codul audiovizualului (PRO – 7 – D. VICOL, O. BARBĂLATĂ, T. BURAGA, V. COJOCARU, Iu. COLESNIC, A. COZMA și C. DUCA; CONTRA – (1) – O. GUȚUȚUI).

8. A sancționa cu avertizare publică „TV-Comunicații Grup” SRL, fondatoarea postului de televiziune „RTR Moldova”, pentru nerespectarea prevederilor art. 7 alin. (2) și (3) din Codul audiovizualului, potrivit cărora radiodifuzorii sunt obligați să respecte principiul echilibrului și pluralismul politico-social (Licența de emisie seria AA nr. 082880 din 19.07.12), în conformitate cu dispoziția art. 38 alin. (2) lit. a) din Codul audiovizualului (PRO – 7 – D. VICOL, O. BARBĂLATĂ, T. BURAGA, V. COJOCARU, Iu. COLESNIC, A. COZMA și C. DUCA; CONTRA – (1) – O. GUȚUȚUI).

9. În conformitate cu prevederile art. 38 alin. (8) și (9) din Codul audiovizualului, AO „Media Alternativă”, „TELESISTEM TV” SRL, PP „Exclusiv Media” SRL, ÎCS „REFORMA ART” SRL, „TELEPROIECT” SRL și „TV-Comunicații Grup” SRL sunt obligate să comunice publicului motivele și obiectul sancțiunii, precum și să difuzeze în următoarele 48 de ore de la emiterea deciziei, sonor și/sau vizual, de cel puțin 3 ori, în orele de maximă audiență, din care o dată în principală emisiune de știri.

10. AO „Media Alternativă”, „TELESISTEM TV” SRL, PP „Exclusiv Media” SRL, ÎCS „REFORMA ART” SRL, „TELEPROIECT” SRL și „TV-Comunicații Grup” SRL vor prezenta, în termen de 15 zile, din momentul aducerii la cunoștință a prezentei decizii, un raport despre măsurile întreprinse în vederea lichidării încălcărilor atestate.

11. „TELESISTEM TV” SRL, PP „Exclusiv Media” SRL, ÎCS „REFORMA ART” SRL și „TELEPROIECT” SRL vor prezenta dovada achitării amenzii în termen de 30 de zile din momentul aducerii la cunoștință a prezentei decizii.

12. Datele bancare pentru achitarea amenzii:

Cod fiscal: 1006601000037

Beneficiar: Ministerul Finanțelor – Trezoreria de Stat

Adresa băncii: mun. Chișinău, str. Constantin Tănase, 7

Codul IBAN: MDXXTR G AAA 143111 LLLL 0000

„XX” – codul de control, care se formează conform Anexei nr. 4 la Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr. 157 din 1 august 2013 „Regulamentul cu privire la Transferul de credit” (cod numeric);

„LLLL” – cod ce descifrează codul localității conform CUATM (cod numeric).

13. În conformitate cu prevederile art. 38 alin. (12) din Codul audiovizualului, prezenta decizie este executorie de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și poate fi atacată în instanța de judecată de către radiodifuzorul sancționat.

14. Controlul asupra executării prezentei decizii îl exercită Direcția monitorizare TV și Serviciul Economie, finanțe și evidență contabilă.

15. Prezenta decizie va fi publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina web a Consiliului Coordonator al Audiovizualului.

PREȘEDINTELE
Consiliului Coordonator
al Audiovizualului

Dragoș VICOL